

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UPA 2019/161
21. maj 2019
Stine Egede

Forslag til forespørgselsdebat om hvilke fordele og ulempe, der vil være, hvis vi indfører en grønlandsk sygeforsikring.

(Medlem af Inatsisartut Siverth K. Heilmann, Atassut)

Inuit Ataqatigiit takker for Siverth K. Heilmann, Atassut for hans forslag til forespørgselsdebat.

Sundhed er et af Inuit Ataqatigiit værdier. Vi skal konstant arbejde for, at børn i deres opvækst på alle områder får et sundt liv. Vi har som forældre ansvaret for dette. Når forældre ikke kan løfte dette ansvar, så har vi som myndighed ansvaret for at bane vej eller direkte overtage dette ansvar.

Vi har som forældre pligt til at være forbilleder. Vi skal altid have som mål, at vores børn passer godt på deres tænder, får sundt mad, har sunde interesser, såsom idræt, teater, musik o.l., ikke starter med at ryge, ikke bliver misbrugere af alkohol og ikke mindst ikke bliver brugere af euforiserende stoffer. Vi kan realisere alle de ting jeg før nævnte, det er blot et spørgsmål om at selv tage ansvar.

Den danske sygesikringskort blev i 2007 omdannet til sundhedskort.

Sundhedskortet skal medbringes når man opsøger læge, opsøger speciallæge, opsøger tandlæge, når man opsøger fysioterapeut, når man opsøger fodterapeut, når man opsøger kiropraktor, når man skal opsøge psykiater, går til apoteket eller når man henvender sig hos kommunen.

Sundhedskortet har som formål, at man som bosiddende i Danmark kan opsøge læge gratis eller med tilskud eller går til indkøb i apoteket.

Tiden er nok moden til, at vi her i landet laver en udredning om hvilket system vi vil anvende i vores land, uden at det nødvendigvis skal være en kopi af en dansk løsning. Vi ved alle, at som skatteydere kan opsøge læge gratis og hente gratis medicin også videre.

Vi kan her i landet stifte et sundhedsfond, hvor vi indsætter en lille del af skatteindbetalingerne. Alternativt kan vi gennem vores arbejdsgiver indbetale et symbolsk beløb. Der kan fastboende i landet være medlemmer. Fonden kan have et formål om at medlemmerne kan modtage behandling eller kirurgisk indgreb i Danmark. Vi kan med sådan et initiativ mindske presset på vores sundhedsvæsen.

Her i landet har flere virksomheder tilbud til deres medarbejdere om ordninger med Mølholm privathospital eller gennem PFA Sundhedsforsikring. Heldigvis bliver denne ordning i de senere år benyttet af stadigvæk flere medarbejder.

Men ordningen betyder også at de penge der bliver indbetalt går ud af vores land, og hvis vi selv havde en sundhedsforsikringsordning her i landet, kunne medlemmernes indbetalinger "arbejde" internt i landet og dermed gøre fonden mere solid, ligesom dette kan have andre positive effekter. Eksempelvis gennem forebyggende indsatser og frivillige indsatser for et sundere liv samt til idræt.

Inuit Ataqatigiit er parate til at deltage i debatten. Vores udgifter til sundhedsvæsen er voksende, vi skal til at debattere hvordan vi kan bane vej for at mindske vores udgifter.

Sikkert er at forebyggende indsatser vil fylde meget og vi er sikre på, at Naalakkersuisut også prioriterer dette højt.

Selv om forebyggende programmer har kørt i efterhånden mange år, er aborttallene stadigvæk for høje; dette selv om at der uddeles gratis kondomer. Ligeledes er alkoholrelaterede skader og sygdomme samt ikke mindst tobaksrelaterede sygdomme alt for mange.

Vi må også debattere om 2 store områder, nemlig det sociale og sundhedsmæssige område skal være under 1 Naalakkersuisoq.

Med disse bemærkninger takker vi for forslaget.